

СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК SMART-ТУРИЗМУ

Остапцев Є.Ю.

*Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: ostaptsev.yevhenii419@vu.cdu.edu.ua*

Сьогодні SMART-туризм популяризується у всьому світі, оскільки зростає кількість країн, які вкладають значні кошти в цей сектор, перетворюючи його на конкурентну перевагу. При цьому SMART-туризм спирається на ширшу концепцію «розумних міст», які забезпечують необхідну інфраструктуру та ресурси, щоб привабити туристів, які розуміються на цифрових технологіях.

Розвиток смарт-туризму передбачає використання сучасних технологій та інновацій для забезпечення більш якісного, комфортного перебування туристів у місцях масового туризму, зокрема, використання Інтернету речей (IoT), розумних систем управління, штучного інтелекту, аналітики даних та інших смарт-технологій для розв'язання різноманітних проблем.

У світі існує достатньо багато прикладів використання смарт-технологій в туристичній галузі. Різні країни розробляють власні стратегії в цьому напрямку. В Європі є багато прикладів ініціатив SMART-туризму, що зародилися з проєктів «розумних міст» і, як наслідок, дестинації «розумного туризму» все частіше з'являються в європейському туристичному просторі. Однак основна увага в Європі приділяється інноваціям і конкурентоспроможності, а також розробці смарт-додатків для кінцевих користувачів, які підтримують збагачений туристичний досвід, використовуючи вже існуючі дані, об'єднані і оброблені новими способами. В сучасному світі уряди визнають трансформаційну силу смарт-технологій не тільки з точки зору економічного потенціалу але й у соціальному та практичному вимірах. В Азії, передусім у Китаї та Південній Кореї підтримують проєкти, спрямовані на створення технологічної інфраструктури для смарт-туризму. У свою чергу, в Австралії акцент зроблений на SMART-управлінні та відкритості даних [1].

За ініціативи ЄС, під назвою «Європейська столиця SMART-туризму», міста отримали можливість обмінюватися своїми передовими практиками щодо розвитку смарт-туризму, і з кожним роком європейські країни показують найбільш вражаючі заходи в цьому напрямку. У 2022 році серед кандидатів виділилися Пафос та Севілья, які були обрані Європейськими столицями смарт-туризму 2023 року [2].

Пафос є однією з найбільш популярних туристичних дестинацій на Кіпрі, тому місто вкладає значні кошти в інфраструктуру регіону, туристичні послуги, технології та охорону навколишнього середовища. Пафос успішно перетворився з традиційного центру масового пляжного відпочинку на сучасний та інноваційний туристичний напрямок. У регіоні розроблено проєкт «SMART-управління

водними ресурсами», який має на меті впровадження послуг розумної та інтегрованої системи управління водними ресурсами [3].

Севілья втілила кілька проектів, серед яких «Sevilla Smart Accessibility Tourist & Events», щоб поліпшити доступність та управління міським простором. Це здійснюється за допомогою ГІС-технологій та інструментів штучного інтелекту, які аналізують та обробляють всю інформацію, розробляють доступні маршрути між районами, і все це доступно користувачам через додаток «Seville Accessible App». Крім того, місто покращило загальний рівень зв'язку в місцях масового туристичного потоку та зробило громадські будівлі (об'єкти культурного інтересу, музеї, готелі, транспортна інфраструктура тощо) більш сенсорними. Недавно Севілья запустила систему «Smart Tourism Office», яка об'єднує, аналізує та публікує важливу інформацію про туристичну дестинацію та генерує прогнозні аналізи для прийняття рішень. Крім того, місто адаптувало деякі з найпопулярніших туристичних локацій, надаючи спеціальні заходи доступності, такі як карти, маршрути та вказівники, систему управління освітленням та інструменти штучного інтелекту для управління безпекою [4].

Важливо зазначити, що SMART-технології використовуються не лише для загального управління містами, а й успішно впроваджуються в різних галузях господарства. У багатьох туристичних центрах Європи та світу, таких як Шанхай, Сеул, Сідней, Амстердам, Барселона, Лондон, Гданськ, Сіетл, Чикаго, Лас-Вегас, Нью-Йорк та інші, можна знайти цікаві інноваційні рішення, які дозволяють покращити управління туристичним продуктом міста. Деякі аспекти такої діяльності спостерігаються і в туристичній сфері деяких міст України, зокрема у Києві, Львові, Вінниці та Одесі.

На даний момент ми можемо спостерігати, що Україна також розвивається в цьому напрямі. Концепцію розвитку смарт-туризму в місті Київ прийняли в 2017 році. З тих пір столиця України значно продвинулася на шляху до інноваційного управління. До розвитку Kyiv Smart City були залучені інвестори, в тому числі й іноземні. У 2022 році столиця України отримала нагороду «World Smart City Award Special Recognition» за додаток «Київ Цифровий» [5].

Загалом, розвиток SMART-туризму може допомогти створити більш ефективний, сталий і доступний туристичний досвід для відвідувачів, а також принести користь місцевим громадам і бізнесу. Україна знаходиться на початку становлення SMART-туризму і тому досвід інших країн може відіграти важливу роль в розвитку смарт-туризму в Україні.

Список використаних джерел

1. Gretzel U., Sigala M., Xiang Z., Koo Ch. Smart tourism: foundations and developments. *Electronic Markets*. Volume 25, Issue 3 (2015). DOI: <https://doi.org/10.1007/s12525-015-0196-8>
2. Cities 2023. European Capitals of Smart Tourism. URL: https://smart-tourism-capital.ec.europa.eu/cities_en
3. PAFOS 2023. European Capitals of Smart Tourism. URL: https://smart-tourism-capital.ec.europa.eu/pafos-winner-2023-competition_en

4. SEVILLE 2023. European Capitals of Smart Tourism. URL: https://smart-tourism-capital.ec.europa.eu/seville-winner-2023-competition_en
5. World Smart City Awards. Smart City Expo World Congress. URL: <https://www.smartcityexpo.com/world-smart-city-awards>

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор Пасека С.Р.

МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СЕГМЕНТУ БУТІК-ГОТЕЛІВ НА РИНКУ УКРАЇНИ

Остроушко Л.О.

*Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: ostroushko.liubov419@vu.cdu.edu.ua*

Бутік-готель – це, у класичному розумінні, невеличкий вишуканий готель, що оточує своїх гостей ексклюзивною розкішною та гарантує обслуговування на найвищому рівні. Як правило готелі цієї категорії розміщуються у невеликих, якісно відремонтованих, старовинних особняках чи в будівлях з індивідуальним дизайном. Характерними особливостями таких готелів є найвищий рівень обслуговування; індивідуальний стиль, креативність та оригінальність, неповторний дизайн; встановлення престижних цін; дотримання персоналом правил суворої політики конфіденційності.

Дослідження проводилось на основі вивчення сервісів Hotels24 та Booking.com [1]. Проведені маркетингові дослідження сегменту бутік-готелів на ринку України дозволяє зробити такі висновки.

Найбільша кількість українських бутік-готелів сконцентрована в трьох областях: Київській – 8 одиниць, Львівській – 5 одиниць і Одеській – 9 одиниць.

Основні представники бутік готелів Києва: Senator Maidan, BURSA Hotel, КОНТРАКТ, Ермітаж, Французький квартал, Нью Йорк, Театр Апартамент-Готель, Фортеця Гетьмана.

Бутік-готелі Львова: Купава, Sherlock Holmes, VillaSofi, Lion's Castle, Family Residence Boutique Hotel.

Бутік-готелі в місті Одеса: Frederic Koklen Boutique Hotel, La Gioconda Boutique Hotel, DeVolan Boutique Hotel, Boutique – hotel Chaikovsky, Boutique Hotel Palais Royal, Бутік-готель Каліфорнія, Boutique Hotel Dacha Lanzheron, Boutique Apart – Hotel Arcadia, Boomerang Boutique Hotel.

В інших містах Українитакже наявні бутік-готелі, але в невеликій кількості, наприклад МОЮ Boutique Hotel (Луцьк), HotelBoutique «Товмед» (Вінниця). Більшість з зазначених готелів було відкрито в 2021 році.

В таблиці 1 представлена характеристика досліджених бутік-готелів.